

ДОБРИ ПРАКТИКИ В ОБЛАСТТА НА ПРЕВЕНЦИЯ НА УПОТРЕБАТА НА ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ОТ ДИРЕКЦИЯ „ПРЕВЕНЦИИ“ – ОБЩИНА ВАРНА

I. Програма за финансиране на проекти за превенция на наркомании, осъществявани от НПО

Програмата е разработена през 2001 г. от Превантивно-информационен център по наркотичните вещества (сега дирекция „Превенции“ – Община Варна). Условието за реда на кандидатстване, оценяване и финансиране на проектите са уредени с Наредба, приета от Общински съвет - Варна.

Финансирането на проектите се осъществява през бюджета на дирекция „Превенции“ – Община Варна.

Основната цел на програмата е да се стимулират инициативи на неправителствени организации при осъществяване на превенция на наркомании сред младите хора, както и подкрепа в създаването и функционирането на ефективна мрежа от организации и институции, осъществяващи дейности по намаляване търсенето на психоактивни вещества.

Основни приоритети на програмата:

- ❖ Универсална превенция на наркомании, базирана в училище, предназначена за ученици от 1 – 7 клас;
- ❖ Селективна превенция на наркомании, базирана в училище, предназначена за ученици в риск от 1 – 11 клас;
- ❖ Селективна превенция на наркомании, предназначена за подрастващи, застрашени от отпадане или отпаднали от системата на образованието;
 - **приоритетна тема:** „Планиране на селективна програма по превенция на наркомании, предназначена за ученици от 5 – 7 клас, застрашени от отпадане от училище“
- ❖ Селективна превенция на наркомании за деца и млади хора от семейства в риск;
 - **приоритетна тема:** консултиране и насочване на семейства в риск.
- ❖ Разработване на методологични и информационно-образователни материали по превенция на употребата на психоактивни вещества;

- **приоритетна тема:** „Разработване на универсална програма за превенция на наркомани сред ученици от 5 – 7 клас“ (интерактивни техники на преподаване, тренинг на социални и жизнени умения, предоставяне на информация).
- ❖ Подобряване квалификацията на лица, ангажирани в превантивни програми, насочени към намаляване търсенето на психоактивни вещества;
- ❖ Количествени и качествени изследвания на проблемите, свързани с употребата на психоактивни вещества.
 - приоритетна тема: „Представително социологическо проучване за разпространението на психоактивни вещества сред ученици от 9 – 12 клас“

Основни дейности, извършвани в рамките на проектите:

- ❖ Дейности, насочени към повишаване на информираността на целевите групи чрез структурирани обучения, дискусии, семинари и систематизиране на натрупана информация в информационни брошури, флайери, дипляни, бюлетини, стикери. Благодарение на това се постига предоставяне на актуална информация за наркоманиите и възможност за ранна и последваща интервенция.
- ❖ Дейности, насочени към изграждане и утвърждаване на жизнени и социални умения сред децата и родителите посредством включване в обучения, тренинги и работа в групи. Благодарение на това се постигат умения за отстояване на натиск, умения за вземане на решения, стимулиране на емпатичното мислене и грижа за здравето на околните; умения за изграждане на стабилна самооценка; умения за ефективно общуване; умения за работа в екипи и др.
- ❖ Дейности, насочени към консултиране на деца, младежи и семейства, в които има рисков поведение.
- ❖ Дейности, насочени към изграждане на мрежа от държавни и неправителствени организации, медии за ограничаване на предлагането и търсенето на наркотични вещества.
- ❖ Дейности, насочени към работа на терен с рискови целеви групи.

През 2008 г. са одобрени и финансирани 22 проекта на обща стойност 77 400 лв.

Резюме на одобрените проекти:

ПРОЕКТ: Социологическо проучване „Ученици и ПАВ – Варна 2008“

ОРГАНИЗАЦИЯ: ЦЕНТЪР ЗА СОЦИОЛОГИЧЕСКИ И ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОНСУЛТИРАНЕ

В рамките на проекта ще се проведе представително проучване на употребата на легални вещества (тютюн, алкохол, медикаменти) сред варненски ученици от 9 – 12 клас. Изследването ще включва: разпространение в три времеви периода (през живота, през последната година, през последния месец), модели на употреба, нагласи и информираност, социо-демографски профили.

Метод на регистрация – анонимно, пряко, групово анкетиране в 63-64 класа от 27 варненски средни училища. Изследователска извадка – 1100 – 1200 ученици от 9 – 12 клас. Подбор – на основата на пропорционални квоти.

Изследването ще е първото във Варна задълбочено емпирично проучване на проблемите, свързани с употребата на легални психоактивни вещества сред 15 – 18-годишни деца. Чрез него ще се даде много по-добра възможност да се планират превантивни интервенции сред подрастващите, а също така ще се създаде емпирична основа за последващо оценяване на прилаганата превантивна политика.

Организацията – кандидат по този проект има голям опит в такъв тип проучвания. Последното от тях е представително социологическо проучване „Агресията сред учениците във Варна – 2007“, по поръчка на община Варна и ОКБППМН.

ПРОЕКТ: „ИЗСЛЕДВАНЕ НА УПОТРЕБАТА НА ЛЕГАЛНИ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА СРЕД ВАРНЕНСКИ УЧЕНИЦИ ОТ СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: ЦЕНТЪР ЗА СОЦИОЛОГИЧЕСКИ И ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И КОНСУЛТИРАНЕ

В рамките на проекта ще се проведе системно изследване на употребата на легални вещества (тютюн, алкохол, медикаменти) сред ученици от 9 – 12 клас. Изследването ще включва анализ на налични количествени и качествени емпирични данни за: разпространението на консумацията, модели на употреба, контекст и влияние на средата (връстници, семейство, медии, интернет) интер- и трансакции, свързани с употребата, нагласи и информираност, рискови практики и проблеми, произтекли от употреба, полови и възрастови особености, социодемографски профили.

Чрез това изследване ще се даде много по-добра възможност да се планират превантивни интервенции сред подрастващите, а също така ще се създаде емпирична основа за последващо оценяване на прилаганата превантивна политика.

Организацията – кандидат по този проект има голям опит в такъв тип проучвания. Последното от тях е представително социологическо проучване „Агресията сред учениците във Варна – 2007“, по поръчка на община Варна и ОКБППМН.

ПРОЕКТ: ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧИТЕЛЕН СЕМИНАР „БАЗИРАНА В УЧИЛИЩАТА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: АСОЦИАЦИЯ НА ВАРНЕНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИТЕ

В настоящия проект ще се проведе обучение на професионалисти и представители на организации и институции, работещи в полето на универсалната превенция на наркомании сред подрастващи.

Различни анализи на специализирани екипи по поръчка на EMCDDA констатираха, че в българските училища и свързаните с тях институции и организации не съществува достатъчно подготвени кадри, които да провеждат, управляват и оценяват превантивни програми и дейности, насочени към намаляване търсенето на ПАВ.

Това налага ключови представители на училищната общност да бъдат информирани и тренирани да планират и осъществяват на територията на училището превантивни програми, базирани на принципите на добрите практики в ЕС и САЩ.

Освен самото обучение, в рамките на проекта ще се предостави (след превод и редакция) на целевите групи ръководството „Училищно базирано обучение за превенция на наркоманиите“ на ООН („School – based education for drug abuse prevention“ – United Nations Office on Drug and Crime’ 2004).

ПРОЕКТ: „Издаване на специализиран журнал „Психиатрия-наркомани“ бр. 15-18“

ОРГАНИЗАЦИЯ: АСОЦИАЦИЯ НА ВАРНЕНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИТЕ

„Психиатрия – наркомани“ е специализиран журнал в областта на превенция и медицина на зависимостите към психоактивни вещества на периодичното научно издание „Психиатрия“ ISSN 1312 – 1847.

Редакционната колегия е съставена от водещи експерти – доц. д-р Георги Попов (*ръководител на 2-ра психиатрична клиника – УМБАЛ „Св. Марина“, експерт към Група Помпиду – Съвет на Европа*), проф. д-р Тома Томов (*Национален консултант по психиатрия към Министерството на здравеопазването от 1995 до 2005 г.*), проф. д-р Вихра Миланова, д-р Георги Василев (*директор на Националния център по наркомани до 2005 г.*) и др.

Журналът излиза от 2003 год. Неговото начало стана възможно благодарение на финансовата подкрепа на Община Варна в рамките на спечелени проекти на НПО.

В настоящия проект планираме да издадем и разпространим сред целевата ни група четири броя (15/2008; 16/2008; 17/2008; 18/2008) на журнала, които ще включват (след превод и редакция) серия от публикации на Европейския център за мониторинг на наркотици и наркомани (EMCDDA), издадени под рубриката „*Drugs in focus*“ (виж Приложение 1).

Основната цел е чрез изданията на журнала да дадем възможност на по-широк кръг от професионалисти да се запознаят с най-новите научно-приложни достижения в областта на наркоманиите в Европа.

ПРОЕКТ: ПРОВЕЖДАНЕ НА ТРЕНИНГ СЕМИНАР „СЕЛЕКТИВНА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: ЦЕНТЪР ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ – ВАРНА

В настоящия проект ще се проведе обучение на професионалисти и представители на организации и институции, работещи в полето на превенция на наркомани сред лица и семейства в риск.

Различни анализи на специализирани екипи по поръчка на EMCDDA констатираха, че в българските институции и организации липсват достатъчно подготвени кадри, които да провеждат, управляват и оценяват селективни превантивни програми и дейности, насочени към намаляване търсенето на ПАВ сред рискови групи.

Това налага ключови представители на институции и неправителствени организации да бъдат информирани и тренирани да планират и осъществяват селективни превантивни програми, базирани на принципите на добрите практики в ЕС и САЩ.

Освен самото обучение, в рамките на проекта ще се предостави (след превод и редакция) на целевите групи сравнителният аналитичен доклад „*Selective prevention in the European Union – EMCDDA 2004*“.

ПРОЕКТ: ПЪРВИЧНА ПРЕВЕНЦИЯ НА УПОТРЕБАТА НА ПАВ СРЕД УЧЕНИЦИ ОТ V-VII КЛАС НА ОУ „ЧЕРНОРИЗЕЦ ХРАБЪР“, ОУ „А. СТРАШИМИРОВ“ И СОУ „ГЕО МИЛЕВ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: ФОНДАЦИЯ „ДЕЦА НА БАЛКАНИТЕ“

Проектът е продължение на дейността на фондацията по първична превенция на наркомани V, VI, VII клас. В неговото реализиране взимат участие, като партньори на специалистите, доброволци от Младежки клуб към фондация „Деца на Балканите“.

В съдържанието на програмата са включени теми, които поетапно разширяват знанията на учениците за различните видове психоактивни вещества. Чрез интерактивни методи те се насоч-

ват към осмисляне и позитивно развитие на индивидуалния стил на поведение по отношение на въздържание от тяхната употреба.

Планираните състезания с Клуб на знаещите „Какво? Къде? Кога? – за дрогата“ срещу отбор на родителите и хепънинг „Уплаши дрогата/Say BOO to drugs“ на Хелоуин ще допринесат за популяризиране идеите на програмата в квартала.

ПРОЕКТ: ИЗСЛЕДВАНЕ ЗА ТЪРСЕНЕТО НА УСЛУГИ ЗА ЛЕЧЕНИЕ, РЕХАБИЛИТАЦИЯ И РЕСОЦИАЛИЗАЦИЯ ОТ ЛИЦА, ЗАВИСИМИ ОТ НАРКОТИЦИ В ГР. ВАРНА

ОРГАНИЗАЦИЯ: ФОНДАЦИЯ „ЗА ПО-ДОБРО ПСИХИЧНО ЗДРАВЕ“

В рамките на проекта ще бъде организирано и проведено емпирично изследване на нуждите от лечение, рехабилитация и ресоциализация от лица, зависими от наркотици в гр. Варна. В посредством създадения за целта инструментариум ще бъдат интервюирани 50 зависими от наркотици лица и 50 техни родители/близки. При двете групи паралелно ще бъдат изследвани нивото на информираност, опитът в досегашни терапевтични и социализиращи програми, както и очакванията по отношение на структури и услуги за лечение, рехабилитация и ресоциализация на лица със зависимости.

ПРОЕКТ: „ИНТЕРАКТИВНО ОБУЧЕНИЕ В РАМКИТЕ НА ПРЕВЕНЦИЯ НА РЕЦИДИВ ПРИ ХОРА С ДРОГА ПРОБЛЕМ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА“

Чрез проекта организацията ще предостави възможност за обучение на младежи, включени в Програма за духовно обгрижване на наркозависими към ПЦДОН „Св. Боян Енравота“. От миналогодишните наблюдения (финансиран проект през 2007 г.) бе установено, че арт-терапията и чуждоезиковото обучение действа позитивно в личностовото развитие на лицата от целевата група и подпомага тяхната социализация и реинтеграция.

ПРОЕКТ: ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЛИШЕНИ ОТ СВОБОДА ЛИЦА С ИСТОРИЯ НА ЗАВИСИМОСТ ОТ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА, ЕКВИВАЛЕНТНИ НА ОБЩНОСТТА ГРИЖИ И УСЛУГИ

ОРГАНИЗАЦИЯ: ЦЕНТЪР ЗА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ – ВАРНА

В последните години в местата за лишаване от свобода се увеличава броят на лицата, които споделят, че имат/ли проблеми с употребата на някакво психоактивно вещество. През 2006 г. през Варненския затвор са преминали 140 лица, идентифицирани като злоупотребяващи с някакъв вид дрога. Една част от тях са изпратени да излежават присъдата си в други затвори, друга част от тях са освободени предсрочно, а трета част в момента излежават присъда лишаване от свобода в затвора на гр. Варна. По данни, предоставени от медицинската служба на затвора на гр. Варна, броят на лицата, които в момента излежават присъда и преди влизането си в затвора са злоупотребявали с някакво ПАВ, е около 100 човека, като почти всички от тях са се лекували в Наркологична клиника към МБАЛ „Св. Марина“. В по-голямата си част това са млади лица на възраст между 19 и 30 г., като повечето от тях (около 90%) са с присъди между 1,5 и 2 години. По-малка част от тази група затворници са с присъди от 5 или повече години лишаване от свобода. Престъпленията, за които са осъдени, са кражби, извършени под въздействието на някакъв вид наркотик. Всички от тях декларират поливалентна употреба на дроги (повече от един вид дрога), като преобладаваща е употребата на хероин, МСТ и амфетамини.

Случаите на „хроничен“ рецидивизъм сред злоупотребяващите с психоактивни вещества (за кратко ПАВ) са често срещано явление (характерно не само за гр. Варна, но и за други градове и региони на страната), като може да се каже, че те попадат в един затворен кръг, а именно: *употреба на дроги – извършване на закононарушения – попадане в място за лишаване от свобода*.

Една от основните причини за това е, че след попадането си в място за лишаване от свобода злоупотребяващите с дроги закононарушители прекъсват контактите със ситуираните в общността медицински и терапевтични институции и програми, които те са посещавали във връзка с употребата на психоактивни вещества. Някои от основните фактори за тези пропуски са:

- ❖ липсата на адекватни и еквивалентни на общността услуги в местата за лишаване от свобода по отношение на злоупотребата с дроги. В местата за лишаване от свобода се извършва детоксификация, но все още слабо се прилага груповата работа и индивидуалното консултиране и мерки за намаляване на вредите;
- ❖ недобра координация и институционално сътрудничество между мястото за лишаване от свобода и ситуираните в общността институции, програми и услуги, имащи отношение към конкретната проблематика.

Чрез реализацията на този проект лишените от свобода ще имат възможност да ползват редица услуги, които не могат да ползват в момента – групов и терапевтична работа, консултиране, насочване и информиране.

ПРОЕКТ: „КАЧЕСТВЕНО ПРОУЧВАНЕ НА УПОТРЕБАТА НА ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА СРЕД 12-18-ГОДИШНИ РОМИ, ЖИВЕЕЩИ В УСЛОВИЯТА НА ВИСОКОРИСКОВА СРЕДА“

ОРГАНИЗАЦИЯ: СДРУЖЕНИЕ „СЪУЧАСТИЕ“

Екипът на организацията в своята работа наблюдава през последните години променена картина на употребата на психоактивни вещества сред високорискови групи в ромската общност.

Този проект има за цел да се проведе качествено проучване на употребата на ПАВ сред 12–18-годишни роми, живеещи в четирите ромски махали на град Варна.

ПРОЕКТ: „СЕЛЕКТИВНА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИ СРЕД ПРОСТИТУИРАЩИ ЛИЦА“

ОРГАНИЗАЦИЯ: ФОНДАЦИЯ „SOS-СЕМЕЙСТВА В РИСК“

В рамките на проекта ще се проведе селективна превенция на наркомании сред уязвимата група на проституиращи лица. Поставените цели са ориентирани основно към ограничаване на рисковото поведение сред целевата група, изграждане на умения за управление на риска и предпазване от негативните последствия от употребата на ПАВ, както и консултиране, насочване и мотивиране за изследване за КПП инфекции и лечение на зависимости.

Проектът надгражда постигнатите резултати от реализацията на подобни проекти през 2006 и 2007 г., като разширява провежданите до момента дейности, включвайки теренно анкетно проучване за разпространението на интравенозна употреба на наркотични вещества сред целевата група, чиито резултати ще поставят база за по-нататъшната работа за насочване към лечение и рехабилитация.

Иновативен момент е планираното провеждане на обучение на 15 проституиращи лица за работа по превенция на наркомании сред тяхната общност.

Основен метод за реализация на дейностите е работата на терен.

ПРОЕКТ: „ДРОГА! ИСКАМ ДА СПРА, НЕ ИСКАМ ДА ЗАПОЧВАМ!“

ОРГАНИЗАЦИЯ: СНЦ „ШАНС ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ“

Проектът е част от Програмата за оказване помощ на деца и млади хора от семейства в риск да формират убеденост за спиране и/или избягване употребата на ПАВ.

Организацията за трета поредна година работи в тази насока, като проектът е логическо продължение на проведената през 2007 г. превантивна работа със сиблинги на деца в риск. Ще се прилагат нови форми за повишаване знанията от риска при употреба на ПАВ и последиците за здравето и живота. Ползватели на услугата ще бъдат деца и семейства в риск, както и група с особени нужди, каквато е групата на деца с физически увреждания.

ПРОЕКТ: „ИЗДАВАНЕ НА ПЕРИОДИЧЕН ЕЛЕКТРОНЕН ДАЙДЖЕСТ С ИНФОРМАЦИОННО-ОБРАЗОВАТЕЛНИ МАТЕРИАЛИ ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИТЕ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: СДРУЖЕНИЕ „СЪУЧАСТИЕ“

В рамките на проекта ще бъде разработен и издаван периодичен интернет-базиран дайджест с информационно – образователни материали, методологически разработки, изследвания и други публикации в сферата на превенция на наркоманиите и на свързаните с тях рискови модели на поведение.

Дайджестът ще се издава в поредица от пет ежемесечни броя. Ще се разпространява активно чрез интернет на електронните адреси на юридически и физически лица, работещи в полето на превенцията на рисковото поведение. Ще съдържа разнообразни рубрики и теми, както и възможност за обратна връзка и on-line кореспонденция.

ПРОЕКТ: СЕДМО-ШКОЛСКА ПРОГРАМА ЗА УНИВЕРСАЛНА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИ „ТОВА ЗАВИСИ ОТ ТЕБ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕСТВО ПРИ VII СОУ „НАЙДЕН ГЕРОВ“

Проектът цели разширяване на училищната политика по здравно образование чрез реализиране на лятно – есенна програма за универсална превенция на наркоманиите в училищната общност. Основни целеви групи са ученици от 3 – 6 клас, както и техните семейства. Проектът ще се реализира чрез прилагане на интерактивни методи за преподаване, както и чрез подход „връстници обучават връстници“ в тренингите за социални умения. Предвиждат се и работни срещи с родителите в рамките на училищния Клуб „Родител“ за повишаване на тяхната компетентност в полето на проблема.

ПРОЕКТ: „ПЪРВИЧНА ПРЕВЕНЦИЯ В 5-ТИ КЛАС НА СОУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: КЛУБ „ИНТЕЛЕКТ“

С дейностите по проекта се цели да се формират умения за устояване на натиск за привличане към употреба на ПАВ сред целевата група. Дейностите включват работа и с родителите и учителите по информиране за психоактивните вещества и начините да бъде разпозната тяхната употреба. Проектът обхваща 50 ученици от пети клас и техните семейства.

ПРОЕКТ: „ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИТЕ СРЕД ДЕЦА И МЛАДЕЖИ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: СДРУЖЕНИЕ „МЕЖДУЕТНИЧЕСКО ПАРТНЬОРСТВО“

Проектът е фокусиран върху превенция на наркоманиите сред 60 подрастващи (12–18 г.), от малцинствените общности на кв. „Аспарухово“, отпаднали от системата на образованието. По време на обучението ще бъдат включени 10 сесии за тренинг, повишаващ себепознаването, устояването на натиск и способността за вземане на решения. В началото и в края на груповата работа чрез анкетно изследване ще се оценява нивото на тяхната информираност и нагласите по проблема. Допълнителна, системно-свързана с проекта, дейност е предоставяне на консултации и информационни материали в общността чрез предварително обучени теренни сътрудници.

ПРОЕКТ: ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА УТВЪРЖДАВАНЕТО В ПРАКТИКАТА НА ИЗРАБОТЕНИТЕ МЕДИЦИНСКИ И СОЦИАЛНО-ПРАВЕН АЛГОРИТЪМ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИ, НАСОЧЕНИ КЪМ НАМАЛЯВАНЕ ТЪРСЕНЕТО НА ПАВ

ОРГАНИЗАЦИЯ: АСОЦИАЦИЯ ЗА ПСИХОСОЦИАЛНА ЗАЩИТА „АДАПТАЦИЯ“

В проекта ще се проведат два обучителни модула (медицинско-превантивен и социално-правен), на всеки от който ще бъде представен пред целевата група алгоритъм за поведение при установени проблеми със зависими лица. Обучението е предназначено за индивидуални и/или групови лекарски практики за първична медицинска помощ. В отделните модули ще им бъде предоставена здравна, социална и правна информация за консултативни и терапевтични подходи, отговарящи на принципите за добра практика, както и данни за компетенциите на институции и организации, предлагащи услуги в сферата на намаляване търсенето на ПАВ. Реализацията на проекта ще бъде продължение от минали години, когато дейностите бяха осъществявани на територията на районите „Приморски“, „Одесос“ и „Владиславово“, като тази година ще бъдат проведени в район „Аспарухово“ и „Виница“.

ПРОЕКТ: „ДА ЗАПАЗИМ УСМИВКАТА В УЧИЛИЩЕ – ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИ“

ОРГАНИЗАЦИЯ: УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО ПРИ ОУ „КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА“

Проектът цели провеждане на универсални превантивни дейности сред ученици от 1 – 7 клас, техните семейства, както и други представители на семейната общност. Основните цели са да информират целевите групи за видовете психоактивни вещества и рисковете, свързани с тяхната употреба, да повишат личностните и социалните умения чрез разнородни интерактивни подходи за групов тренинг, както и да засилят чувствителността на училищната общност по проблема „наркотици“.

ПРОЕКТ: МУЛТИСПЕКТЪРНА ПРЕВЕНЦИЯ НА ЗАВИСИМОСТИ

ОРГАНИЗАЦИЯ: СДРУЖЕНИЕ НА МЛАДИТЕ ПСИХОЛОЗИ В БЪЛГАРИЯ

Проектът предвижда сформирани и тренирани на два мултидисциплинарни екипа за осъществяване на универсална превенция на наркоманиите. Основната част на обучението са структура и съдържание на училищно базирани програми, интерактивни техники за преподаване, оценяване на процесите и резултатите, консултиране и супервизия. Проектът цели да разшири кръга на професионалистите и доброволците, работещи в полето на наркоманиите, които до този момент не са били обхванати от подобен род обучения. Преминалите обучения лица ще имат възможност да тренират своите новопридобити умения сред ученици-доброволци.

ПРОЕКТ: ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСКОВИ ГРУПИ МЛАДИ ХОРА ОТ РОМСКАТА МАХАЛА В КВ. „ВЛАДИСЛАВ ВАРНЕНЧИК“

ОРГАНИЗАЦИЯ: БАЛКАНСКО СДРУЖЕНИЕ „АМАЛИПЕ“

Проектът предвижда провеждане на селективна превенция на употребата на ПАВ, с акцент марихуана и алкохол, сред млади хора (12–25 г.) от ромската общност в кв. Владиславово. Целевата група се характеризира с много ниско равнище на информираност по отношение на ПАВ, което, съчетано с ниското образователно ниво и социален статус, води до подчертано рисково поведение, свързано с употребата на наркотици. Целта на проекта е да повиши информираността сред целевата група и да подкрепи усвояването на нови здравословни и социално-приемливи норми и поведения. Основната работа ще бъде осъществена на терен, където предварително тренирани сътрудници ще консултират, информират и насочват младежи от целевата група.

ПРОЕКТ: „ЗАВИСИМ ИЛИ НЕЗАВИСИМ“ – ПРОЕКТ ЗА УНИВЕРСАЛНА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИ, БАЗИРАН В ОУ „Хр. Смирненски“, с. Тополи

ОРГАНИЗАЦИЯ: ФК „ТОПОЛИТЕ“

Проектът цели провеждане на универсални превантивни дейности сред ученици от 1 – 7 клас, техните семейства, както и други представители на семейната общност. Основните цели са да информират целевите групи за видовете психоактивни вещества и рисковете свързани с тяхната употреба, да повишат личностните и социалните умения чрез разнородни интерактивни подходи за групов тренинг, както и да засилят чувствителността на училищната общност по проблема „наркотици“.

ПРОЕКТ: УОРКШОП ЗА НЕФОРМАЛНИ ДЕТСКИ ЛИДЕРИ ПО ПРОБЛЕМИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИИ

ОРГАНИЗАЦИЯ: СДРУЖЕНИЕ „НАШ СВЯТ“

Проектът предлага модел за работа с детски неформални лидери с цел създаване на доброволческа организация за борба с разпространението и употребата на ПАВ сред деца 14–17 г. Учениците ще бъдат привлечени сред деца от ОУ „Отец Паисий“, ползващи се с високо доверие сред своите връстници. Целта е да бъде създадена алтернативна форма на доброволческа организация, чрез която да бъде по-ефективно достигната етнически смесената група на учащите се в избраното училище. Обучението наред с основни теми, свързани с наркотиците, ще включва и тренинг за ефективна комуникация, решаване на проблеми, лидерски умения, умения за работа в екип и техники за игрови подходи и ролеви игри.

II. Обществена програма за превенция на употребата на наркотици в училищата

Обществена програма за превенция на употребата на наркотици в училищата е дългосрочна, устойчива и достъпна за овладяване техника на обучение, която свързва в една система предоставяне на информация за наркотиците и рисковете, свързани с тяхната употреба, и същевременно житейски и социално тренира младите хора на здравословен начин на живот.

Методиката на тази програма е разработена и апробирана от „Тримбос институт“ – Кралство Холандия, съвместно с Фондация „Обществена програма за превенция на употребата на наркотици в училищата“.

Програмата се финансира от бюджета на дирекция „Превенции“, Община Варна

Основната цел на Обществената програма е учениците да придобият знания, да формират положително отношение и усвоят умения за здравословен начин на живот, избягване на рисковото поведение и овладяване на социално адаптивно поведение.

Целевата група включва учениците от VIII до XII клас, учители, родители от 57 варненски училища.

Програмата е базирана на цялостен подход, като включва работа с цялата училищна общност (ученици, учителите, родителите, експерти в областта на превенция и образование на общинско ниво и др.)

Програмата се реализира в 10 часа на класа. Темите се водят от предварително обучени учители чрез използване на интерактивни техники на преподаване. За всяка отделна тема е разработен стандарт за нейното провеждане.

Материали:

- ❖ Ръководство за учителя
- ❖ Методически разработки (станданти) на часовете за VIII - XII клас.
- ❖ Индивидуални учебни тетрадки на ученика за VIII - XII клас.
- ❖ Индивидуални работни листи на ученика за VIII - XII клас.

III. Програма за семейно консултиране по наркотици

Програмата е структурен елемент на селективната превенция на употребата на психоактивни вещества, осъществявана от Дирекция „Превенции“.

Програмата се финансира от бюджета на дирекция „Превенции“, Община Варна.

Програмата за семейно консултиране по наркотици предлага безплатни услуги на целевата група, които включват дейности и интервенции по 4 основни теми:

- ❖ Какво представляват наркотиците, тяхното въздействие и рисковете, свързани с тяхната употреба;
- ❖ Какво да се направи, за да се намали рискът от употреба;
- ❖ Как да се разпознае употребата;
- ❖ Какво да се прави, ако употребата е вече налице.

Основните цели на програмата са формиране на умения сред подрастващите и родителите за справяне с проблеми, свързани с употребата на психоактивни вещества и рискови поведения и позитивна промяна на структурата и комуникациите във фамилната система.

Целева група обхваща подрастващи в риск и техните семейства.

Основни методи и интервенции са системен подход, индивидуални и фамилни консултации, проблемно ориентирана фамилна терапия, насочване и водене на случай.

Екип на програмата включва фамилен терапевт (психиатър), социален работник, педагог, супервайзор.

IV. Програма за обучение на професионалисти и доброволци

Целта на програмата е повишаване компетентията на професионалистите и доброволците, работещи в полето на наркоманиите чрез представяне на информация за психоактивните вещества и рисковете, свързани с тяхната употреба, и тренинг на практически умения.

Програмата се финансира от бюджета на дирекция „Превенции“, Община Варна

Целева група включва училищни лекари и медицински сестри, социални работници, психолози, аутрич екипи, членове на неправителствени организации и други.

Обучението е организирано в седем модула: терминология и дефиниции, невро-биологични механизми за развитие на зависимостта; психо-социални механизми за развитие на зависимото поведение; разпространение, нагласи, модели и контекст на употребата; пазар на наркотици; планиране и осъществяване на превантивни програми; медицинска интервенция при нефатални спешни случаи, свързани с употребата на психоактивни вещества.

Обучители са водещи експерти от II-ра психиатрична клиника към УМБАЛ „Света Марина“ - Варна, клиника по токсикология ББАЛ ВМА – Варна и дирекция „Превенции“, Община Варна

Всеки участник в обучението разполага с наръчник „Кратък алманах по зависимости към психоактивни вещества“, разработен от Дирекция „Превенции“, Община Варна, книгата „Злоупотреба и зависимост от психоактивни вещества“ на Игор Куценок и Георги Димитров, издадена от Фондация „Институт по поведенчески изследвания и информационен материал „Принципи на спешната медицинска помощ при остри интоксикации с ПАВ“.

Дирекция "Превенции", Община Варна

В рамките на Дирекция "Превенции" се осъществяват дейности по четири направления:

1. Превенция на наркомании;
2. Превенция и противодействие на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
3. Превенция и противодействие на трафика на хора;
4. Превенция на ХИВ/СПИН

Функционално направление "Превенция на наркомании":

- Организира и изпълнява държавната политика по превенция на територията на общината във взаимодействие с Националния център по наркомании, Националния фокусен център по наркотици и наркомании и Националния съвет по наркотичните вещества;
- Организира и изпълнява общинската политика по превенция на наркомании, заложена в Общинската стратегия превенция на наркоманиите;
- Организира и координира работата на Областния съвет по наркотичните вещества;
- Събира, анализира и разпространява информация, свързана с актуалната ситуация, тенденциите за развитие, програмната политика и нейното въздействие и ефективност;
- Разработва, въвежда, наблюдава и оценява превантивни програми;
- Организира и провежда обучения на професионалисти и доброволци;
- Разработва и разпространява превантивни материали;
- Координира и експертно подпомага проекти на НПО за превенция на наркомании, осъществявани в партньорство с Община Варна;
- Организира цялостната дейност по финансовото подпомагане от Община Варна на проекти на НПО за превенция на наркомании;
- Организира и координира взаимодействието на общината с български и чуждестранни институции и организации, осъществяващи дейности по превенция на наркоманиите;
- Разработва и осъществява, самостоятелно или в партньорство с други организации и институции, проекти по превенция на наркомании, финансирани от национални и чуждестранни донори.

Функционално направление "Превенция и противодействие на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни":

- Организира социално-превантивната дейност на територията на Община Варна в съответствие със Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- Координира осъществяването на дейностите по Националната стратегия и Националния план за превенция и противодействие на асоциалното поведение и престъпленията на малолетни и непълнолетни на територията на Община Варна;
- Осъществява общинската политика по превенция на асоциалното поведение на малолетни и непълнолетни;
- Методически и организационно взаимодействие с Централната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни към Министерски съвет;
- Взаимодейства с всички институции на територията на Общината, които имат пряко отношение към малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления: РДВР – Варна, Варненска районна и окръжна прокуратура, Варненски окръжен съд, Дом за временно настаняване на малолетни и непълнолетни, Дирекция "Социално подпомагане", общински и държавни училища;
- Организира заседания на Общинската комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
- Координира и осъществява съвместно с Общинската комисия за БППМН контрол върху цялостната дейност на Местните комисии за БППМН по райони в община Варна, в Кметство Каменар и Кметство Тополи;
- Организира обучения по превенция на девиантното и деликвентно поведение на малолетни и непълнолетни;
- Изработва и издава превантивни материали;
- Осъществява анкетни проучвания, свързани с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни на територията на Община Варна;

- Разработва програми и проекти в сферата на превенцията на асоциалното поведение на подрастващите;
- Оценява превантивни програми и проекти;
- Експертно подпомага и координира проекти по превенция на асоциалното поведение на малолетни и непълнолетни на национално и местно ниво, осъществявани от неправителствени организации в партньорство с Община Варна.

Функционално направление "Превенция и противодействие на трафика на хора":

- Подпомага държавната политика и стратегия в областта на борбата с трафика на хора на територията на общината;
- Подпомага изпълнението на националната програма за предотвратяване и противодействие на трафика на хора и закрила на жертвите му на територията на общината;
- Организира и координира съвместно с Местната комисия за борба с трафика на хора взаимодействието между отделните ведомства и организации в региона по прилагането на Закона за борба с трафика на хора;
- Подпомага организацията за проучване, анализ и статистическа отчетност на данните във връзка с трафика на хора;
- Организира провеждането на информационни, разяснителни и образователни кампании за лицата от рисковите групи на трафика на хора в общината;
- Реализира програми за обучение на професионалисти и доброволци за изпълнение на функции във връзка с предотвратяването и противодействието на трафика на хора в общината;
- Участва в международното сътрудничество за предотвратяване и противодействие на трафика на хора.

Функционално направление "Превенция на ХИВ/СПИН":

- Организира и изпълнява държавната политика по превенция на ХИВ/СПИН на територията на общината във взаимодействие с Националния комитет за профилактика на СПИН и Министерството на здравеопазването;
- Организира и изпълнява общинската политика по превенция на ХИВ/СПИН, заложена в общинската стратегия и плановете за действие;
- Организира и координира работата на общинската консултативна група по превенция и контрол на ХИВ/СПИН;
- Събира, анализира и разпространява информация, свързана с актуалната ситуация, рисковото поведение сред и специфичните нужди на уязвими групи - роми, инжектиращи наркомани, проституиращи, МСМ и др.;
- Разработва, въвежда, наблюдава и оценява превантивни програми сред рисковите целеви групи;
- Разработва, въвежда, наблюдава и оценява училищно базирани превантивни програми за съвременно здравно-сексуално образование и развитие на жизнени умения;
- Разработва, въвежда, наблюдава и оценява базирани в общността превантивни и информационни програми и кампании, насочени към ограничаване разпространението на ХИВ/СПИН;
- Подпомага експертно, информационно и логистично пряката здравно-образователна и социално-психологическа работа сред уязвимите групи;
- Организира и провежда обучения на професионалисти и доброволци;
- Разработва и разпространява превантивни материали;
- Координира и експертно подпомага проекти на НПО за превенция на ХИВ/СПИН, осъществявани в партньорство с Община Варна;
- Организира цялостната дейност по финансовото подпомагане от Община Варна на проекти на НПО за превенция на ХИВ/СПИН;
- Организира и координира разработването и изпълнението на проекти с участие на община Варна за изследване и превенция на ХИВ/СПИН, финансирани от национални и чуждестранни донори;
- Подпомага работата по укрепване на европейското сътрудничество чрез съвместни дейности с международни мрежи на градове, институции и организации, работещи по превенция и контрол на ХИВ/СПИН и ППБ.

Адрес: Варна 9002, бул. "Цар Освободител" № 27;

тел.: 052/620 402; тел./факс: 052/615 945, E-mail: mdc_vn@abv.bg

2008 © Издателска къща СТЕНО - Варна, тел./факс 052 / 608 546,
e-mail: stenobg@yahoo.com, www.stenobooks.com